

окръзи. Тогавашното наше Българско Княжество бъше на възрастъ осемъ години, т. е. едва бъха се изминали 8 години, откакъ рускитъ войски си бъха заминали следъ освобождението. Макаръ и малко княжество да бъхме, а Сърбия кралство, но патриотическото въодушевление бъше голъмо. Понеже редовната ни войска бъше малко, а отечеството въ опасностъ, за подкрепа на войската и попълването ѝ незабавно се формираха доброволчески чети или дружини отъ ученици, чиновници и отъ други професии лица и то безъ да бъдатъ принуждавани отъ властъта и безъ да подлежаха на повикване подъ военнитъ знамена споредъ закона. Чиновниците си дадоха оставките и станаха доброволци. Никой не мислѣше отъ тѣхъ за заплати и за медицински комисии. Сърбите бъха навлѣзли до Видинските стени, въ Кюстендилско, Трънъ, Брезникъ и до Сливница. Видинъ бѣ обсаденъ, но се защищаваше юнашки. Нашиятъ военни сили бъха на турската граница, но я оставиха и набързо се всредоточиха при село Сливница, гдето дадоха главното си сражение, победиха сърбите, прогониха ги изъ нашата земя, превзеха Пиротъ и продължиха гонитбата до Бѣла Паланка. Ако не бѣше дошелъ австрийския пълномощникъ Кевенрюлеръ въ Пиротъ да иска прекратяване на войната, нашиятъ войски щѣха да влѣзатъ въ Нишъ. Българското малко княжество прие предложението за миръ и той се сключи, безъ да ни се даде Пиротъ и Нишъ, защото бѣше невъзможно да се биемъ съ толкова голѣма империя, каквато бѣше австрийската съ 50 милиона жители.

А презъ времето на Балканската война (1912—1913), за която имахме сключенъ договоръ съ сърбите и гърците, като наши съюзници, да изгонимъ турцитѣ отъ Европа и да освободимъ и съединимъ нашиятъ българи въ Македония и Бѣломорска Тракия къмъ България, нашиятъ съюзници се споразумѣха тайно да потъпчатъ договора и го потъпкаха, като се на-